

Regisztráció az OpenBirdMaps adatbázisba

- A regisztráció az OpenBirdMaps adatbázisba ingyenes.
- Az adatbázis használata csak saját család- és keresztnévvel regisztrált, valós személyek számára engedélyezett. Ezen szabály be nem tartása a felhasználói fiók megszüntetését vonja maga után.
- A felhasználók neve csatolva lesz az általuk feltöltött megfigyelésekhez és nyilvános lesz.
- Az OpenBirdMaps adatbázisba történő regisztrációhoz meghívó szükséges. Meghívót bármelyik regisztrált felhasználó küldhet bárkinek. Amennyiben nem ismer egyetlen felhasználót sem, forduljon az üzemeltetőkhez.
- Az OpenBirdMapshez csatlakozva elfogadja, hogy az e-mail címe az adminisztrátorok számára hozzáférhető lesz. Az adminisztrátorok kapcsolatba léphetnek önnel ezen a címen, hogy:
  - kommunikálják, ha jelentős rendszerszintű változások voltak, amik kiemelt figyelmet igényelnek a felhasználó részéről.
  - figyelmeztessék szabálysértés esetén, illetve komolyabb vagy rendszeresen elkövetett kihágás esetén kommunikálják a szankciókat.
  - további információkat kérjenek vagy javasolják a javítást egy potenciálisan hibás vagy elégtelenül dokumentált megfigyelés esetén.
  - engedélyt kérjenek az adatok kereskedelmi célú felhasználására.

Adatfeltöltés

- Az OpenBirdMaps adatbázis egy online felületként szolgál a madár elterjedés és más ehhez kapcsolódó adatok leközléséhez, publikációjához. Az ide feltöltött adatoknak jogi szempontból hasonló a státusa mint a nyomtatott formában megjelent tudományos publikációban leközlött adatoknak. Ezért:
  - azáltal, hogy nyilvános adatként madármegfigyelési adatokat tölt fel az OpenBirdMaps adatbázisba, elfogadja, hogy adatai láthatóak lesznek és szabadon felhasználhatóak lesznek mások számára természetvédelmi, nevelési, tudományos vagy más nem kereskedelmi célokra. Kivételt képez az adatbázis üzemeltetője, a Milvus Csoport Egyesület, mely kereskedelmi célra is használhatja az adatokat (részletesebben lásd az Az adatok felhasználási feltételei/Az adatok kereskedelmi célú felhasználása pontnál).
  - az OpenBirdMapshe feltöltött megfigyeléseket a felhasználóknak nem áll módjában törölni, az adminisztrátorok is csak kivételes esetben törölhetnek adatokat (hibás adat, aminek a javítása nem lehetséges, többszörösen feltöltött adatok, stb.). A felhasználói fiók beszüntetésekor az adtok törlését nem lehet kérvényezni, ezek továbbra is az adatbázis részét fogják képezni.
  - ha egy megfigyeléshez a Megfigyelők mezőbe az adatot feltöltő felhasználón kívül más személyek neve is beírásra kerül (ha a megfigyelő nem egyedül végezte a megfigyeléseket vagy más megfigyelők adatait tölti fel), az adatot feltöltő felhasználó felelőssége ehhez az illető személyek engedélyét kérni. Az üzemeltetők nem vonhatók felelősségre ezen adatok bekerüléséért az adatbázisba, azonban kérésre, ha jogosnak ítélik, lehetőségük van ezen személyek nevének törlésére.
- Amennyiben a feltöltött adatok nem lesznek nyilvánosak (általában különböző szerződések, programok, tudományos kutatások keretében gyűjtött megfigyelések), ez feltöltés előtt látható lesz az adatfeltöltésre szolgáló kitöltőívben, az Adat titkosítása mezőben.

Az adatok elérhetősége

Az adminisztrátoroknak hozzáférése van minden megfigyeléshez.

Minden felhasználó teljes mértékben hozzáfér az általa feltöltött adatokhoz, minden részletét látja ezeknek és szerkeszteni is tudja őket.

A más felhasználók által feltöltött megfigyelésekhez való hozzáférésnek három szintje van az OpenBirdMapsben:

Publikus adatok

- Alap esetben, az OpenBirdMaps fő céljának megfelelően, a feltöltött megfigyelések nyilvánosak. Ettől csak az alább felsorolt esetekben lehet eltekinteni.
- A nyilvános adatok minden részlete nyilvános, minden felhasználó és nem regisztrált látogató számára látható.

Természetvédelmi okok miatt titkosított megfigyelések

- Bizonyos esetekben szükséges a megfigyelések természetvédelmi okokból történő elrejtése. Emiatt titkosíthatóak néhány veszélyeztetett faj adatai, illetve minden faj fészkekre vonatkozó adata (fészek és telep egységek, illetve B9 és minden C költési kód használatokor). Megkérjük titkosítsák a túzok (*Otis tarda*) és nyírfajd (*Tetrao tetrix*) minden megfigyelését, illetve a költőhely közelében vagy költésre alkalmas élőhelyen észlelt parlasi sas (*Aquila heliaca*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*) és uhu (*Bubo bubo*) megfigyeléseket.
- Ezek a megfigyelések teljesen hozzáférhetőek az adatot feltöltő felhasználónak és az adminisztrátoroknak, alap esetben a többi felhasználónak nincs hozzáférése ezekhez.
- Amennyiben ezek az adatok nem valamilyen szisztematikus adatgyűjtés eredményeként kerültek be az adatbázisba, azaz a Program és Program koordinátor vagy adattulajdonos mezők nincsenek kitöltve, a felhasználási feltételük megegyezik a publikus adatokéval. Ilyen esetben, megalapozott indoklás esetén, az adminisztrátorok az adatot feltöltő felhasználó megkérdezése nélkül hozzáférést biztosíthatnak bizonyos felhasználóknak vagy felhasználó csoportoknak a természetvédelmi titkosítású megfigyelésekhez, amennyiben az adatokat igénylő felhasználókat megfelelően megbízhatónak ítélik meg.
- Amennyiben ezek az adatok egy szisztematikus adatgyűjtés eredményeként kerültek be az adatbázisba, azaz a Program és Program koordinátor vagy adattulajdonos mezők ki vannak töltve, a felhasználási feltételük megegyezik a részlegese hozzáférésű adatokéval. Ilyen esetben csak az adattulajdonos beleegyezésével lehet hozzáférést biztosítani a megfigyeléséhez más felhasználóknak.

Részleges hozzáférésű adatok

- Amennyiben egy felhasználó vagy egy szervezet módszeresen gyűjtött adatokat szeretne feltölteni az OpenBirdMaps adatbázisba, de nem szeretné (pl. egy tudományos publikációt szeretne írni ezek felhasználásával vagy kereskedelmi célra szeretné őket használni) vagy nem szabad (pl. egy szerződés feltételei miatt) nyilvánosságra hoznia ezeket, lehetőséget biztosítunk az adatok részleges titkosítására. Amennyiben így szeretne megfigyeléseket feltölteni, forduljon az adminisztrátorokhoz.
- A részleges hozzáférés keretében egy adatból csak bizonyos részletek kerülnek publikálásra, melyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy tudomást szerezzenek az adat létezéséről, tulajdonosáról, illetve egy képet formáljanak az adat hasznáról. Az adatokból viszont hiányzanak azok a részletek, melyek a hasznos felhasználásukat lehetővé tennék.
- A következő mezők publikusak: geometria (hely), faj, módszer, program és program koordinátor vagy adattulajdonos.

- Az adattulajdonos kérésére/engedélyével lehetőség van további felhasználóknak is teljes körű hozzáférés biztosítására a részleges hozzáférésű adatokhoz.

A feltöltött adatok minősége

Az OpenBirdMaps nagy hangsúlyt fektet a helyes adatok bemutatására, emiatt:

- Megkérjük feltöltés előtt ellenőrizze a beírt adatokat, mivel gépelési hibák gyakran előfordulnak.
- Kivételes megfigyelések esetén – országosan vagy regionálisan ritka fajok, nagyon magas egyedszám, egy faj olyan szezonban történő megfigyelése, amikor normálisan nem vagy ritkán fordul elő az illető területen –, kérjük dokumentálja a megfigyelést. Lehetőség van fényképeket, hang fájlokat, vagy dokumentumokat feltölteni, vagy készítsen leírást a megfigyelésről.
- Az adatok helyességének a biztosítása a megfigyeléseket ellenőrző szakemberek (adatgazdák) segítségével történik, akik időnként átnézik a feltöltött adatokat. Az elégtelenül dokumentált kivételes megfigyelések és a potenciálisan hibás megfigyelések esetén ezen személyek felvehetik a kapcsolatot a feltöltővel, hogy további információkat kérjenek a megfigyelésről, vagy a javítását javasolják.
- Az üzemeltetők nem módosítják a megfigyeléseket az adatot feltöltő felhasználó beleegyezése nélkül, a hibák javítását lehetőleg a felhasználó maga kell elvégezze.
- Amennyiben lesznek olyan kivételes megfigyelések, melyek elégtelenül dokumentáltak és az adatgazdák jelentős esélyt látnak arra, hogy ezek hibás adatok legyenek, dönthetnek az adatok érvénytelenítéséről. Egy érvénytelenített megfigyelés továbbra is látható marad a feltöltő számára, viszont a többi felhasználó számára ezen megfigyelések nem lesznek elérhetőek.
- Azok a felhasználók, akik hamis adatokat töltenek fel, illetve azok, akik gyakran hibás megfigyeléseket töltenek fel és nem veszik figyelembe az adatgazdák javaslatait ezek javítására, kizárhatóak az OpenBirdMapsról.

Az adatok felhasználási feltételei

Nyilvános adatok

Tudományos publikációk

A tudományos publikálás szempontjából az OpenBirdMapsben kétféle nyilvános adattípus létezik, melyeknek a felhasználási feltételei különböznek:

- szabadon, az adatot feltöltő felhasználó vagy az adminisztrátorok megkérdezése nélkül használhatóak azok az adatok, melyek NEM egy Program keretében voltak gyűjtve (azaz a Program és a Program koordinátor vagy adattulajdonos mezők üresek).
- A nagyobb, módszeresen, programok vagy projektek keretében gyűjtött adatszettek csak a program koordinátora vagy az adattulajdonos beleegyezésével használhatóak tudományos publikációkban. Általában az ilyen adatok szabadon használhatóak a Program eredeti céljától eltérő célokra. Pl. ha a program célja egy fajcsoport országos elterjedésének, gyakoriságának és állományváltozásának a vizsgálata, akkor a program koordinátor valószínűleg nem fogja ugyanilyen célra engedélyezni az adathasználatot. Viszont felhasználhatóak az adatok például élőhelyhasználat vizsgálatra, kisebb (pl megyei) vagy nagyobb (pl európai) földrajzi léptékű elterjedési térképek készítésére, stb. Az ilyen adatoknál a két Program mező egyike és a Program koordinátor vagy adattulajdonos mezők ki vannak töltve.

Az OpenBirdMapsben közölt megfigyelések felhasználása kizárólag a forrás megjelölésével történhet. Egy lekérdezés után a lekérdezés eredményeként létrejött adatszett lementhető, ez pedig egy egyedi DOI azonosító kérésére használható. Ugyanakkor létrejön egy adatlap is, ahol többek között felsorolásra kerülnek az illető adatszett adatközlői, illetve ha a megfigyelések nyilvánosak, egy link is az elérésükhöz. Az idézés kötelező módon kell tartalmazza az erre az adatlapra mutató linket. A DOI azonosító kéréséhez és az ajánlott idézéshez kérjük vegyék fel a kapcsolatot az üzemeltetőkkel (a folyamat néhány napot vesz igénybe).

Az idézés ajánlott formája:

- nagy, sok megfigyelőtől származó adatszetten kérjük vegyék fel a kapcsolatot az üzemeltetőkkel és igényeljenek DOI azonosítót. Ezúton biztosítható a megfigyelések szerzőinek a megfelelő hivatkozása. Az üzemeltetők megadják az idézés formáját is.
- kisebb, egy vagy kevés megfigyelőtől származó adatszetten is ajánlott a DOI azonosító kérése, de elfogadható egy alternatív idézési forma is:

(megfigyelő(k) neve), (év, amennyiben az adatok egy évből származnak), OpenBirdMaps: Románia vadon élő madarainak időbeli és térbeli elterjedését bemutató adatbázis, üzemeltető: Milvus Csoport Egyesület, Marosvásárhely, Románia, <http://www.openbirdmaps.ro>, letöltve (az adat(ok) letöltésének/megnézésének dátuma)

Ha a publikációban felhasznált adatok nagy része egy vagy kevés megfigyelőtől származik, ajánlott legalább a felsorolásuk a publikáció Köszönetnyilvánításában, de akár a társszerzői státus felajánlása is indokolt lehet. Ez utóbbi esetben kérjük mindenképpen vegye fel a kapcsolatot az adatokat feltöltő felhasználóval.

Egyéb nem kereskedelmi célokra való felhasználás

Minden nyílt adat szabadon, a feltöltők megkérdezése nélkül használható természetvédelmi, oktatási/nevelési vagy egyéb nem kereskedelmi célokra, a tudományos publikációkat leszámítva. A környezeti hatástanulmányok NEM tartoznak ezen tevékenységek körébe, ezek kereskedelmi tevékenységnek minősülnek.

Az adatok kereskedelmi célokra történő felhasználása

- Az adatok alap esetben nem használhatóak kereskedelmi célokra. Speciális esetekben, amikor bár kereskedelmi tevékenységről van szó, ha az üzemeltetők úgy ítélik, hogy a tevékenységnek jelentős természetvédelmi vagy tudományos hozadéka van, dönthetnek az adatok használatának a támogatása mellett. Ebben az esetben az üzemeltetők kötelező módon engedélyt kérnek minden felhasználótól vagy adattulajdonostól az adatok kereskedelmi célra történő használatára.
- A Milvus Csoport Egyesület kivételt képez ezen szabály alól és használhatja az OpenBirdMapsbe feltöltött megfigyeléseket kereskedelmi célokra, az adatokat feltöltő felhasználók további értesítése nélkül. A kereskedelmi tevékenységek keretében szerzett profitot az egyesület olyan természetvédelmi vagy kutatási projektek, programok futtatására használja, amire éppen nincs elégséges pályázati vagy egyéb jellegű támogatás. Ilyenek például az OpenBirdMaps adatbázis fenntartása, a Románia költő madarainak atlasza projekt, a monitoringprogramok, a gyűrűző és vonuláskutató táborok, veszélyeztetett fajok (pl. kerecsensólyom, kék vércse, ürge, stb.) kutatása és védelme, a madár rehabilitációs központ fenntartása, környezeti nevelési projektek, stb.

Részeleges hozzáférésű adatokat

A részleges hozzáférésű adatok gyakran használhatóak tudományos publikációkhoz vagy egyéb nem kereskedelmi jellegű tevékenységekhez. Amennyiben hozzáférést szeretne ezen adatokhoz kérjük vegye fel a kapcsolatot a Program koordinátor vagy adattulajdonos mezőben szereplő intézménnyel vagy személlyel.

Fényképek, hang fájlok, filmek

Az adatokhoz csatolt fényképek, hang fájlok és filmek az őket feltöltő felhasználó tulajdonát képezik és nem használhatóak az engedélye nélkül.

Az adatok letöltése:

Az OpenBirdMaps egyik fő célja, hogy lehetővé tegye a nyers adatok minél szélesebb körű tudományos, természetvédelmi, nevelési vagy más nem kereskedelmi célú felhasználását. Emiatt fontosnak tartjuk, hogy egy lekérdezés után a nyers adatok letölthetőek legyenek a felhasználók számára. Attól függően, hogy a felhasználó kizárólag a saját vagy más felhasználók adatait is le szeretné tölteni, a letöltés kétféleképpen történik:

- ha a lekérdezésben kizárólag a felhasználó saját adatai szerepelnek, az adatok azonnal letölthetőek.
- amennyiben a lekérdezés tartalmaz más felhasználók által feltöltött adatokat is, a felhasználót az adatok felhasználási céljának/módjának a rövid bemutatására kérjük. Ezáltal egyrészt szeretnénk információt gyűjteni az adatok felhasználási módjáról, másrészt pedig mivel az adatok felhasználása feltételekhez kötött, szeretnénk megbizonyosodni ezen feltételek betartásáról. Amennyiben az adatigénylés megfelel a felhasználási feltételeknek, jóváhagyásra kerül és a felhasználó letöltheti az igényelt adatszettet. Amennyiben az adminisztrátorok nem találják megfelelően hitelesnek az igénylés indoklását, további részleteket kérhetnek az adatok felhasználásának módjáról és végső esetben jogukban áll visszautasítani az adatigénylést. Ez utóbbi leginkább a nagy adatszettek igénylése esetén lehet indokolt.
- az adatbázis üzemeltetői engedélyt adhatnak ugyanakkor bizonyos felhasználóknak vagy csoportoknak bizonyos típusú adatok (pl. egy program koordinátorának a az illető program keretében feltöltött adatok) direkt letöltéséhez.

Hozzászólások (kommentek)

A hozzászólások (kommentek) célja az OpenBirdMapsbe feltöltött madártani megfigyelésekről történő beszélgetés és vélemény nyilvánítás. Ez magában foglalja többek között például a megfigyelés körülményeiről történő beszélgetést, egy potenciális hibára történő figyelem felhívást, az adatok mellé feltöltött fényképek és más csatolmányokról történő beszélgetést, stb.

Ha hozzá szeretne szólni vagy véleményt szeretne nyilvánítani egy megfigyelésről, feltöltésről, fényképről, stb., kérjük tartsa tiszteletben a következő szabályokat:

- Használjon civilizált nyelvezetet! A trágár szavak használata nem megengedett.
- A hozzászólások témája legyen a fentebb megfogalmazott célnak megfelelő!
- Nem toleráljuk a gyűlöletbeszédet és az erőszakra való felbujtást.
- Nem toleráljuk a népek, nemzetiségek, bármely kisebbségek, vallások, nemek, különböző szexuális orientációjú személyek, egészségügyileg, szociálisan vagy gazdaságilag

hátrányosan érintett csoportok vagy személyek hátrányos megkülönböztetését tartalmazó hozzászólásokat.

- Nem toleráljuk a kemény személyes támadásokat, fenyegetéseket, illetve a zaklatást.
- Kérjük ne használják a felületet reklámozás céljából!
- Tilos más személyes adatainak a beleegyezése nélküli nyilvánosságra hozása!

A szabályok megszegése, az eset súlyosságától függően, maga után vonhatja a hozzászólás moderálását, a hozzászólás törlését, vagy, nagyon súlyos esetben az illető felhasználó felhasználói fiókjának a beszüntetését is. A moderálást az adatbázis adminisztrátorai végzik. Az adminisztrátorok és az üzemeltető nem vállalnak felelősséget a felhasználók által írt hozzászólások tartalmáért és az azokban megfogalmazott véleményekért.

Utolsó módosítás: 2018. december 02.